

[Arbejds- og Socialministeren.]

Gloerfelt-Tarp og Fru Petra Petersen har nævnt Spørgsmaalet om en Lovgivning angaaende Husmoderafløsning. Jeg skal herom udtale, at Arbejds- og Socialministeriet den 24. Maj i Aar har nedsat et Udvalg, som bl. a. det ærede Medlem Fru Kirsten Gloerfelt-Tarp er Medlem af, til Drøftelse af Spørgsmaalet om Udvidelse og Udbygning af den eksisterende Ordning med Husmoderafløsning, der i Aarene siden 1941 har virket som en Beskæftigelsesforanstaltning i Hovedstaden og en Række Byer i Provinserne. Efter hvad der er oplyst for mig, vil dette Udvalg antagelig kunne afslutte sit Arbejde inden Jul og afgive en Betænkning vedrørende de herhenhørende Spørgsmaal, herunder bl. a. Spørgsmaalet om de eventuelle Husmoderafløseres Uddannelse. Saa snart denne Indstilling fremkommer, er det min Agt at se paa Forslaget og tage Stilling til dets Forelæggelse og eventuelle Gennemførelse.

Det ærede Medlem Hr. Karlsson rejste Spørgsmaalet om en Ændring af Lærlingenes Forhold, bl. a. med Hensyn til Lønninger, Ferie, Læretid, Uddannelse m. v. Det siger sig selv, at der paa et Omraade som Lærlingelovgivningen, der berører saa mange Personer ved at gribe ind i Kontraktforholdet mellem Læremestre og Lærlinge, til enhver Tid vil være adskillige Spørgsmaal, som enten Læremestrene eller Lærlingene og deres Forældre kunde ønske ændret. Jeg skal derfor ikke gaa nærmere ind paa de af det ærede Medlem rejste Spørgsmaal, men blot pege paa, at disse maa overvejes med en eventuel Revision af den gældende Lærlingelovgivning for Øje.

Det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen har talt om Roearbejdernes Arbejdsvilkkaar og mener, at disse Mennesker hører med til dem, for hvem der ingen nødtørftige sociale Foranstaltninger er gennemført; saadan tror jeg det ærede Medlem udtrykte sig Spalte 951—52. Der er, som det ærede Medlem jo sikkert ved, ikke nogen social Foranstaltning, der er opbygget anderledes, end at der er Mulighed for Hjælp til alle, og om de øvrige Forhold, det ærede Medlem fremførte, gælder det, at saa vidt mig bekendt vil eventuelle Mangler formentlig kunne afhjælpes igennem Forhandlinger mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Den Mangel, der har været paa Arbejdskraft ogsaa til Roemarkerne, tror jeg ikke virker hemmende for, at disse Forhandlinger kunde føres til et rimeligt Resultat.

Det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen har bedt mig — eller var det den højtærede

Indenrigsminister — om at overveje et Forslag, der efter det ærede Medlems Opfattelse passende kunde have Titlen: 1 Aars tvungen Værnepligt for Kvinder mellem 16 og 20 Aar til Værn for Hjem og Børn. Jeg har forstaaet, at Baggrunden for det ærede Medlems Bemærkninger er Ønsket om at skaffe den bedst mulige Uddannelse til de unge Kvinder, saaledes at de, den Dag de stifter eget Hjem, virkelig kan siges at være velrustede til at varetage de mange forskellige og betydningsfulde Opgaver, der er forbundet med at være Husmoder. Jeg tror, at mange, for ikke at sige alle, kan være enige med det ærede Medlem i, at det er af den største Vigtighed, at de unge Kvinder, naar de skal paatage sig Husmoderens mange og vanskelige Pligter, virkelig paa dette Felt har gennemgaaet en fornuftig Uddannelse. Om det saa skal ske, som det ærede Medlem mener, ved en tvungen Værnepligt, eller det maaske mere stemmer overens med vort almindelige Syn paa de unges Uddannelse at skabe Rammerne for en frivillig Uddannelse, det kan vi jo tale om, og det skal vi heller ikke i Øjeblikket tage Stilling til. Jeg ved i øvrigt, at der i Husassistentkommissionens Betænkning var en omfattende Plan for Uddannelseskursus for unge Kvinder, og jeg er helt enig med det ærede Medlem i, at vi fortsat maa have Opmærksomheden henvendt paa disse Problemer og se at faa øvet en Indsats til Virkeliggørelse af de smukke Planer, som det ærede Medlem og jeg er helt og fuldt enige om.

Jeg har til allersidst et Par Bemærkninger at gøre som fungerende Minister for særlige Anliggender. Det ærede Medlem Hr. Lynnerup Nielsen har spurgt om en Sag under Ministeren for særlige Anliggender. Det drejer sig om en Fisker i Frederikshavn, som efter den 22. Juni 1941 ifølge Forbud nedlagt af det danske Politi ikke maatte tage paa Havet med sin Baad; først efter 5 Maaneders Forløb fik han Lov til at bruge Baaden, dog kun saaledes, at han ikke selv førte den, men maatte antage en Fører. Det ærede Medlem har anført, at den paagældendes Andragende om Erstatning for det Tab, han har lidt ved Forbudet, er blevet afslaaet med den Begrundelse, at der ikke i Loven findes nogen Paragraf, der netop tager Sigte paa dette specielle Forhold. Det ærede Medlem Hr. Lynnerup Nielsen mener imidlertid, at Ydelsen af Erstatning i dette Tilfælde baade er fortjent og berettiget.

Om dette Forhold kan jeg oplyse følgende. Den paagældende Fisker har ansøgt Erstatningsraadet om et Beløb paa ca. 10 000 Kr. i Henhold til Loven om Erstat-